

11.06.2024 10:39 T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

about:blank

Tarih : 06 Haziran 2024
Sayı : 494

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 06.06.2024

Av. Mahmut TANAL
Şanhurfa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 11-6-2024	Esas No: 2/2220

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİGİ
10 Haziran 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
10 Haziran 2024
No: 1441358

GENEL GEREKÇE

Ülkemiz sayısız tarihi güzellikleri bünyesinde barındıran, bilinen medeniyetlerin beşiği olan, Asya ve Avrupa kıtalarını birbirine bağlayan dünyanın gözbebeği konumundadır. Gerek tarihsel zenginliğimiz gerekse dünya medeniyetlerine yön veren kültürümüzün bugüne ulaşmasında yazılı kaynakların, kalıcı eserlerin önemi büyük olmakla birlikte bu eserler adeta tarihi bir belgedir. Eserlerin ortaya çıkması ve bugüne aktarılmasının temelinde eğitim ve öğretimin olduğu yadsınamaz bir gerçektir.

Şanlıurfa ilimizin Haliliye ilçesine bağlı kırsal Örencik mahallesi yakınlarında yer alan Göbeklitepe, bilindiği üzere MÖ 9600–9500 civarına tarihlenen, dünyanın şu ana kadar bilinen en eski tarihî yapısıdır. Bazı kaynaklarda Göbeklitepe için “tarihin sıfır noktası” deyimini kullanılmaktadır. Benzer eserler incelendiğinde tarihsel olarak Göbeklitepe’de bulunan eserlere tarihsel açıdan en yakın olanı Stonehenge’in, Göbeklitepe’den 6 bin yıl sonra inşa edildiği tahmin edilmektedir. Keza dünya tarihinde çok önemli yer edinmiş olan ve günümüzden binlerce yıl evvel inşa edilen Mısır Piramitlerinin ise Göbeklitepe’den yaklaşık 7 bin yıl sonra inşa edildiği tahmin edilmektedir. Görüleceği üzere tarihin sıfır noktası unvanını sonuna kadar hak eden Göbeklitepe, insanlık tarihinin bilinen en eski başlangıç noktasıdır.

Tarihsel ve kültürel zenginliğimizin bugüne ulaşmasında eğitimin önemi temel bir gerçektir. Şanlıurfa ilimizde eğitim düzeyinin yükselmesi ve ilimizdeki genç nüfusun eğitim hakkına erişiminin mümkün kılınması devletimizin başlıca görevlerindendir. Anayasamızda ve Uluslararası Sözleşmelerde eğitim ve öğrenim hakkına ilişkin düzenlemeler güvence altına alınmıştır. Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi Anayasamızın 42’nci maddesinde düzenlenmiş olup, “*Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir. Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz. Eğitim ve öğretim hürriyeti, Anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz. İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır. Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir.*” hükmünü içermektedir. Bununla birlikte ülkemizin de tarafı olduğu İnsan Hakları Evrensel Bildirisi 26’ncı maddesi, “*Herkes, eğitim hakkına sahiptir. Eğitim, en azından ilk ve temel öğrenim aşamalarında parasızdır.*” hükmünü içermektedir. Yine Anayasamızın 130’ncü maddesinde, “*Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.*” hükmüyle bilimsel araştırma ve bilgi kaynağı olan üniversitelerimizin kuruluş esasını anayasal güvence altına almıştır.

Eğitimli bireylerden oluşan toplumumuzun, ülkemizi muasır medeniyetler seviyesi üzerine çıkaracağı, ülkemizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'n, Türkiye Cumhuriyeti için Onuncu Yıl Nutku 'nda belirttiği hedefin gerçekleştirilmesi ve bu başarının devamlılığının sağlanması için eğitim ve öğrenim hakkının yerine getirilmesi, gençlerimizin eğitim hakkına ulaşmasının kolaylaştırılması, eğitim öğrenim hakkına ulaşmanın önünde engel teşkil eden sosyal, siyasi ve ekonomik engellerin ortadan kaldırılması, Anayasamızın 5'nci maddesinde *"Devletin temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.* hükmüyle Anayasal güvenceye kavuşturulmuştur. Bu itibarla, tarihin başlangıç noktası olan şanlıurfa ilimizde Göbeklitepe niversitesi'nin teklif edilen bu kanunla kurularak, şanlıurfa ilimizde yaşayan gençlerimizin eğitim ve öğrenim hakkına erişmesinin önündeki engellerin kaldırılması ve ülkemizin muasır medeniyetler seviyesi üzerinde tutulması amacının yerine getirilmesi hedeflenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 2809 sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na ek madde 206'dan sonra gelmek üzere yeni bir ek madde eklenerek, teklif edilen bu kanun değişikliği ile, Şanlıurfa ilinde Göbeklitepe Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulmasıyla, yurttaşlarımızın eğitim ve öğrenim hakkının yerine getirilmesi, bu hakkın yerine getirilmesinin önündeki sosyal, siyasal ve ekonomik engellerin kaldırılması amaçlanmıştır.

MADDE 2 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 - Yürütme maddesidir.

**2809 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI TEŞKİLATI KANUNU'NDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Göbeklitepe Üniversitesi”

EK MADDE 207- Şanlıurfa’da Göbeklitepe Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulmuştur.

Bu Üniversite;

Rektörlüğe bağlı olarak yeni kurulan Tıp Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Hemşirelik Fakültesi, İletişim Fakültesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Mimarlık Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, İnşaat ve Çevre Mühendisliği Fakültesi, İlahiyat Fakültesi, Hukuk Fakültesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, İşletme Fakültesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Yabancı Diller Fakültesi, Turizm Fakültesi, Veteriner Fakültesi, Ziraat Fakültesi, İnsani Bilimler Fakültesi, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesinden,

oluşur.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

